

REGJERINGEN VIL SATSE PÅ ØKT FORSKNING OG UTVIKLING
Utdrag av forberedt innlegg i Polyteknisk forening på møte
om "Helhetssyn på norsk forskning" tirsdag 12. mars.

Regjeringen vil i løpet av kort tid fremlegge viktige plandokumenter hvor forskning og utvikling vil ha en sentral plass, Forskningsmeldingen og Langtidsprogrammet. Langtidsprogrammet vil slå fast at Regjeringen vil bidra til økt satsing på FoU-virksomhet i programperioden, både gjennom offentlige budsjetter og ved å stimulere bedriftenes FoU-virksomhet. Forskning og kompetanseoppbygging vil således bli fremhevet som ett av de særskilt prioriterte områder i programperioden, på linje med eldreomsorg, helse og småbarnsfamiliene.

Oppgavene kan imidlertid ikke løses ved penger alene. Også innen forskningspolitikken er det behov for omlegninger og tiltak som kan sikre en mer effektiv og målrettet utnyttelse av ressursene. Stikkord for Regjeringens forskningspolitiske reformprogram de neste fire årene, vil blant annet være:

- Større konsentrasjon og samordning, blant annet vil det bli foreslått fem bredere hovedinnsatsområder for forskningsinnsatsen i årene fremover.
- Fortsatt arbeid for fristilling av forskningsinstituttene, bl.a. for å fremme fleksibilitet og faglig uavhengighet.
- Statens innsats må i større grad rettes mot grunnforskningen og kompetanseoppbygging, forskeropplæring, forskningsformidling m.v., mens den anvendte forskning i større grad bør betales av brukerne.
- Kravene til forskningens kvalitet og relevans må skjerpes, blant annet gjennom bedre evalueringsrutiner.

- Styrking av forskningsrådenes stilling, blant annet i forbindelse med kanalisering og prioritering av forskningsbevilgninger og ved justeringer av rådsstrukturen.

Det er særlig viktig å få istand et bedre samarbeid og en større sirkulasjon av personell mellom grunnforskningsmiljøene og næringslivet. Det vil blant annet kunne øke forskningsinstitusjonenes oppmerksomhet om næringslivets problemer, samtidig som næringslivet tilføres ny kompetanse og nye ideer. Jeg vil særlig fremheve mulighetene og behovet for økt forretningsmessig anvendelse av de ideene og den kunnskapen som finnes ved universitetene, høyskolene og forskningsmiljøene for øvrig. Næringsbygg og kompetansesentra kan kombineres i såkalte "science parks", med sikte på å legge forholdene til rette for nyetableringer og høykompetanseindustri. Her skjer det allerede en positiv utvikling rundt flere av våre universitets- og høyskolemiljøer. Regjeringen vil i Langtidsprogrammet skissere tiltak som ytterligere kan fremme en slik utvikling.

Erfaringen har vist at små og mellomstore bedrifter bare i begrenset grad har dratt nytte av den offentlige FoU-innsatsen. Dette er spesielt uheldig i en tid hvor nettopp de mindre bedriftene representerer det kanskje største vekst- og fornyelsespotensiale. Som virkemidler for å stimulere FoU-virksomheten spesielt i små og mellomstore bedrifter vil Regjeringen blant annet gå inn for:

- Fortsatt positive stimulanser gjennom skattesystemet.
- Styrking og samordning av veilednings- og formidlingsapparatet, bl.a. gjennom regionale kompetansesentra.
- Tiltak for å stimulere økt anvendelse og spredning av ny teknologi.
- Offentlig utviklingskontrakter må i større grad rettes mot små og mellomstore bedrifter.
- Bedre adgang til medvirkning fra små og mellomstore bedrifter i offentlige FoU-institutter og -prosjekter.